

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ A CATEDREI DE CHIRURGIE OMF ȘI IMPLANTOLOGIE ORALĂ „A. GUȚAN”

O profesie care ignoră experiențele din trecut și-a pierdut din valoarea activității, deoarece a ratat cel mai bun ghid al viitorului.

B.W. Weinberger

Dentistry: An Illustrated History (Mosby, 1995)

Specialitatea de Chirurgie orală și maxilo-facială din Republica Moldova are o istorie lungă și fascinantă atât în aspect științific cât și practic. Ajutorul medical specializat pacienților cu maladii chirurgicale din regiunea oro-maxilo-faciale a început să se acorde imediat după al doilea război Mondial. Pe vremuri intervențiile chirurgicale erau efectuate de către chirurșii generaliști în clinicile de chirurgie generală, preponderent în spitalul Republican al Ministerului Sănătății. Primul chirurg generalist care sa ocupat de această patologie a fost Vasile Titarev care pe 1 iulie 1960 este numit în funcția de conferențiar interimar la Catedra de chirurgie spitalicească și responsabil de cursul de chirurgie oro-maxilo-facială.

O atenție deosebită către specialitatea dată a fost după organizarea secției specializate de chirurgie oro-maxilo-facială situată în incinta spitalului Republican.

Primul șef de secție a fost dr. V.Melehov care efectua lucrul sub egida conferențiarului V.Titarev. La început de cale în secție se tratau toți pacienții (copii și adulți) cu patologii oro-maxilo-faciale: maladii de erupție a dinților, traumatisme ale scheletului maxilo-facial și țesuturilor moi, procese inflamatorii odontogene, inflamații ale glandelor salivare, maladii oncologice, defecte și deformații faciale congenitale și dobândite ș.a.

Odată cu înființarea catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială în 1959 au fost trasate direcțiile principale științifice în specialitate și s-au început explorările științifice în diferite ramuri a disciplinei, mai ales în tratamentul chirurgical al dihiscentelor congenitale labiale și palatinale la copii și a anelozelor articulațiilor temporo-mandibulare cu utilizarea metodelor de aloplastie. După o muncă științifică enormă Vasile Titarev susține prima teza de doctor în medicină la tema: „Tratamentul chirurgical al dihiscentelor congenitale palatinale la copii”.

Rectorul Nicolae Testemițanu decide, să suplimenteze funcțiile de conducere la catedra nou formată prin specialiști invitați din alte teritorii ale URSS. Astfel îl invită pe profesorul universitar N.V. Fetisov de la Kiev pentru a ocupa funcția de șef al catedrei de stomatologie chirurgicală.

Nicolai Fetisov, avea o bogată practică științifico-didactică în specialitatea dată activând mulți ani în institutele din Orenburg și Kiev ocupând diverse funcții de frunte.

SCIENTIFIC ACTIVITY OF DEPARTMENT OF OMF SURGERY AND ORAL IMPLANTOLOGY „A. GUȚAN”

The discipline of Oral and Maxillofacial surgery has a long and fascinating scientific and practical history. The specialized medical treatment of the pathological processes in the OMF region began after Second World War. At the beginning surgical, treatment was performed by general surgeons in the General Surgery departments. The first general surgeon that specialized in OMF pathology was Vasile Titarev, he was named in 1960 July 1 assistant professor at department of Clinical Surgery and responsible for Oral and Maxillofacial surgery course.

A new step in the evolution of OMF surgery started after foundation of the Oral and Maxillofacial surgery clinic in the Republican Hospital.

The first chief of the clinic was V.Melehov who worked in collaboration with Vasile Titarev. At the beginning all patients were treated in that clinic: pathology of dental eruption, OMF trauma, odontogenic inflammatory processes, inflammatory processes of the salivary glands, tumors benign and malign, congenital malformations etc.

After the foundation of the Oral and Maxillofacial surgery department in 1959 new directions for the development of the discipline were established, especially in the treatment of cleft palate and cleft lip and TMJ ankylosis with alloplastic surgery. After a big scientific work Vasile Titarev sustains his PHD thesis “Surgical treatment of cleft palate and cleft lip”.

At the initiative of Nicolae Testemițanu, high class specialists from other regions of USSR were invited to join and enforce the clinic of Oral and Maxillofacial surgery. N.V. Fetisov from Kiev was invited to take the chair of the chief of the Stomatological Surgery department.

Nicolai Fetisov, at that time, already had a rich scientific and pedagogical practice being employed in medical institutes in Orenburg and Kiev.

In 1960 May 9 Ministry of Health of RSSM by the order nr. 52 formed the Faculty of Stomatology of the State medical Institute and decided to increase the numbers of specialist from local doctors. This way Guțan Arsenie and Ocușco V. R were sent to Leningrad (Sankt-Petersburg) for two years of specialization in surgical dentistry (25 May 1960 — 30 Dec 1961).

Both successfully graduated and returned to the department with PHD thesis in treatment of mandible fracture and marginal periodontitis. This way professor N. Fetisov, assistant professor V. Titarev and doctors A.Guțan and V.Ocușcov formed the backbone of the OMF surgery department.

From 1959, by the order of the Minister of Health of RSSM N.Testemițanu and the rector of the State

La 9 mai 1960 Ministerul Sănătății al RSSM emite ordinul nr. 52 cu următorul conținut în legătură cu deschiderea facultății de stomatologie în Institutul de stat de medicină din Chișinău și necesitatea pregătirii corpului profesoral-didactic în domeniul stomatologiei chirurgicale — ordon: a înmatricula în secundariatul clinic pe lângă Institutul de stat de medicină din Chișinău. Medicul stomatolog al spitalului raional Orhei, *Guțan Arsenie*, care va fi îndreptat în Institutul de medicină nr. 1 din Sanpetesburg (Leningrad) pentru a urma secundariatul clinic de stomatologie chirurgicală, în perioada 25 mai 1960 — 30 decembrie 1961 și medicul stomatolog al Policlinicii stomatologice din Chișinău Ocușco V. R în or. Moscova, în Institutul de stomatologie, pentru a urma secundariatul clinic de stomatologie chirurgicală, în perioada 25 mai 1960 — 30 decembrie 1961.

Ambii cu succes au finisat studiile și ambii se întorc la baștină cu tezele de doctor (pe atunci candidat) în științe medicale susținute la temele: Tratatamentul chirurgical al fracturilor de mandibulă și metode de tratament al parodontitei cronice marginale. În așa mod catedra sa îmbogățit încă cu două cadre profesional-didactice formând baza de cadre științifico-didactice a catedrei de chirurgie stomatologică în frunte cu prof., N.Fetisov, conf., V.Titarev, doctori în medicină A.Guțan, V.Ocușcov.

Din 1965 s-au inclus activ în procesul științifico-didactic, conform ordinului Ministrului Sănătății din RSSM domnul profesor N.Testemițanu și a domnului rector a Institutului de Stat de Medicină profesurii N.Anestiade și aspiranții P.Gorodoja, I.Munteanu, D.Șcerbatiuc, V.Topalo, G.Timciuc, E.Balan și secundariații clinici T.Popovici, I.Iluța, V.Cojocar, V.Godina ș.a.

Anii 1965—1966 au fost anti record în înmatricularea cadrelor tinere în lucru științific ca rezerve solide pentru catedra de Chirurgie OMF.

Direcțiile științifice principale în acea perioadă erau: oncologia — utilizarea Tio-Taf și metatrepsatului în tratamentul maladiilor oncologice (P.Godoroja, I.Munteanu), tratamentul complex al nevrozilor pielii (V.Topalo), funcția suprarenalelor la operațiile chirurgicale maxilofaciale (D.Șcerbatiuc), plastia defectelor țesuturilor moi ale feței (I.Sorocean).

Lucrul științific intens la catedră în direcțiile sus numite sau sortat cu susținerea disertațiilor de doctor în medicină a sus numiților adăugând considerabil numărul doctorilor în medicină la catedră, fiind aleși prin concurs ca asistenți al catedrei de chirurgie a OMF.

Un rol deosebit în aprovizionarea catedrei cu cadre științifice titulare în acea perioadă a avut șeful catedrei conferențiarul A.Guțan. Pe parcursul anilor, odată cu efectuarea operațiilor sofisticate în toate aspectele chirurgiei OMF, oncologie, traumatologie, defectele congenitale palatinale la copii, procesele inflamatorii ș.a. S-a început a doua etapă de lucru intensiv asupra temelor de doctor habilitat în științe medicale care a dat un imbold considerabil în dez-

Institute of Medicine N.Anestiade, P.Gorodoja, I.Munteanu, D.Șcerbatiuc, V.Topalo, G.Timciuc, E.Balan, T.Popovici, I.Iluța, V.Cojocar, V.Godina joined the team.

Main direction of research in that period was treatment with Tio-Taf and Methotrexate of malign tumors by P.Godoroja, I.Munteanu; treatment of nevus by V.Topalo; influence of suprarenal gland in OMF surgery by D.Șcerbatiuc; soft tissue plastic surgery by I.Sorocean. All of the above mentioned sustained PHD thesis and increased the number high class specialist at the OMF department.

The new stage of the research field of the department began and was influenced by the remarkable doctor and scientist A.Guțan, who was the chief of the department at that time. First to sustain a habilitation thesis was Vladimir Ocușco who was the founder of “Physiology of the tooth”. Second one was A.Guțan who researched and proposed new techniques of treatment of cleft palate and lip that are used till now. D.Șcerbatiuc sustained his habilitation thesis in Moscow in 1988 researching prophylaxis and treatment of inflammatory processes in OMF region.

At this moment at the department are sustained the following PHD and habilitation theses:

1. **Ocușco Vladimir.** Teza de doctor în medicină cu tema „Problemele parodontozei” / PHD “Periodontal Diseases”
2. **Guțan Arsenie.** Диссертация канд. мед. наук „Остеосинтез нижней челюсти гетерогенными фиксаторами”. / PHD “Osteosynthesis of the mandible”
3. **Șcerbatiuc Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale cu tema „Funcția suprarenalelor la operații în regiunea maxilo-facială”. / PHD „Influence of the suprarenal glands in the OMF surgery”
4. **Topalo Valentin.** Диссертация канд. мед. наук „Невоклочные невусы лица и их хирургическое лечение”. / PHD “Treatment of nevus of the face”
5. **Godoroja Pavel.** — Teza de doctor în medicină cu tema „Caracteristica clinico-experimentală și tratamentul cancerului buco-maxilo-facial” / PHD “Treatment of OMF cancer”
6. **Ocușco Vladimir.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Problemele și aspectele antropologice ale cariei dentare și a parodontozei”. / Habilitation thesis “Anthropological features of caries and periodontal diseases”
7. **Munteanu Ion.** Диссертация канд. мед. наук „Циклофосфан в комбинированном лечении злокачественных опухолей челюстно-лицевой локализации”. / PHD “Cytosphosphane and complex treatment of cancer in OMF region”
8. **Cebanachi Gheorghe.** Диссертация канд. мед. наук „Функциональное состояние околоушных слюнных желез и некоторые биохимические сдвиги их секрета у

voltarea științei la catedră și facultatea de stomatologie.

Primul care a susținut teza de doctor habilitat în științe medicale a fost conferențiarul Vladimir Ocușco care a fost fondatorul direcției științifice „Fiziologia clinică a dintelui”.

A doua teză de doctor habilitat în științe medicale în Moldova a fost disertația șefului catedrei de chirurgie OMF, conferențiarului A.Guțan la tema: „Tratamentul Chirurgical al dihiscentelor congenitale palatinale”. Autorul a propus metode noi de tratament chirurgical al dihiscentelor palatinale utilizate pînă în prezent.

Următorul care a susținut teza de doctor habilitat în științe medicale a fost conferențiarul D. Șcerbatiuc (1988 Moscova), în aspectul profilaxiei și tratamentului proceselor inflamatorii acute a regiunii maxilo-faciale și profilaxia complicațiilor vitale. Acest compartiment a chirurgiei este deosebit în urgență medicală care provoacă cele mai multe decese în practica chirurgicală.

La această etapă la catedră au fost susținute următoarele teze: **de doctor și doctor habilitat în științe medicale susținute de colaboratorii catedrei .**

1. **Ocușco Vladimir.** Teza de doctor în medicină cu tema „Problemele parodontozei”.
2. **Guțan Arsenie.** Диссертация канд. мед. наук. „Остеосинтез нижней челюсти гетерогенными фиксаторами”.
3. **Șcerbatiuc Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale cu tema „Funcția suprarenalelor la operații în regiunea maxilo-facială”.
4. **Topalo Valentin.** Диссертация канд. мед. наук „Невоклеточные невусы лица и их хирургическое лечение”.
5. **Godoroja Pavel.** — Teza de doctor în medicină cu tema „Caracteristica clinico-experimentală și tratamentul cancerului buco-maxilo-facial”
6. **Ocușco Vladimir.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Problemele și aspectele antropologice ale cariei dentare și a parodontozei”.
7. **Munteanu Ion.** Диссертация канд. мед. наук „Циклофосфан в комбинированном лечении злокачественных опухолей челюстно-лицевой локализации”.
8. **Cebanachi Gheorghe.** Диссертация канд. мед. наук „Функциональное состояние околоушных слюнных желез и некоторые биохимические сдвиги их секрета у больных ревматизмом”.
9. **Ouatu Vasile.** Teza de doctor în științe medicale „Modificările conținutului de aminoacizi și acizi nucleici în sânge și unele organe în cadrul șocului traumatic și hemoragiilor acute”.
10. **Popovici Teodor.** Teza de doctor în științe medicale „Utilizarea noului biomaterial de suturare serozofil în chirurgia oro-maxilo-facială”.

больных ревматизмом”. / PHD “Function of salivary glands in patients with autoimmune pathology”

9. **Ouatu Vasile.** Teza de doctor în științe medicale „Modificările conținutului de aminoacizi și acizi nucleici în sânge și unele organe în cadrul șocului traumatic și hemoragiilor acute”. / PHD “Concentration of amino acids in the blood in patients with traumatic shock and bleeding”
10. **Popovici Teodor.** Teza de doctor în științe medicale „Utilizarea noului biomaterial de suturare serozofil în chirurgia oro-maxilo-facială”. / PHD “Usage of new suturing material in OMF surgery”
11. **Puța Ion.** Связь патологии зубочелюстной системы с признаками ического развития. Teza de doctor în științe medicale. Conducător științific — d. hab.șt. med., prof. univ. Guțan Arsenie. / PHD “Relation between pathology of maxillaries and pathological development of the child”
12. **Guțan Arsenie.** Диссертация доктора мед. наук. „Актуальные аспекты проблемы врожденных расщелин губы и неба”. / Habilitation thesis “Treatment of cleft palate and lip”
13. **Godoroja Pavel.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Profilaxia cancerului labial și oral”. / Habilitation thesis “Oral and lip cancer prophylaxis”
14. **Șcerbatiuc Dumitru.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Căile de sporire a eficienței tratamentului complex al bolnavilor cu flegmoane ale regiunii maxilo-faciale”. / Habilitation thesis “Treatment of inflammatory process in OMF region”
15. **Valentin Topalo.** Диссертация доктора медицинских наук „Доброкачественный симметричный липоматоз с преимущественной локализацией в области шеи и его хирургическое лечение”. / Habilitation thesis “Treatment of cervical lipomatosis”
16. **Munteanu Ion.** Диссертация доктора медицинских наук „Тканевая терапия невралгии тройничного нерва методом подсадки консервированного трупного нерва”. / Habilitation thesis “Treatment trigeminal neuralgia with cadaver nerve sample”

Doctor **Șcerbatiuc Dumitru** was the founder of the scientific laboratory that researched clinical and scientifically important aspects of the OMF pathology. This laboratory was the place to promote new scientists and new members of the department. In this laboratory two PHD theses were sustained:

Ciobanu Aurel. Teza de doctor în științe medicale „Deregările funcționale și căile optime de recuperare a bolnavilor de lipomatoză simetrică benignă cervicală” / PHD „Functional disorders and optimal ways of recovery of patients from benign symmetrical cervical lipomatosis”

11. **Iluța Ion.** Связь патологии зубочелюстной системы с признаками ического развития. Teza de doctor în științe medicale. Conducător științific — d. hab.șt. med., prof. univ. Guțan Arsenie.
12. **Guțan Arsenie.** Диссертация доктора мед. наук. „Актуальные аспекты проблемы врожденных расщелин губы и неба”.
13. **Godoroja Pavel.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Profilaxia cancerului labial și oral”.
14. **Șcerbatiuc Dumitru.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Căile de sporire a eficienței tratamentului complex al bolnavilor cu flegmoane ale regiunii maxilo-faciale”.
15. **Valentin Topalo.** Диссертация доктора медицинских наук „Доброчкачественный симметричный липоматоз с преимущественной локализацией в области шеи и его хирургическое лечение”.
16. **Munteanu Ion.** Диссертация доктора медицинских наук „Тканевая терапия невралгии тройничного нерва методом подсадки консервированного трупного нерва”.

După susținerea tezei de doctor habilitat domnul profesor D.Șcerbatiuc a organizat un laborator științific cu rezolvarea problemelor științifice a maladiilor chirurgicale maxilo-faciale. Laboratorul a slujit și ca o rezervă de cadre pentru catedra de chirurgie OMF. În incinta laboratorului au fost susținute două teze de doctor în științe medicale:

Ciobanu Aurel. Teza de doctor în științe medicale „Dereglările funcționale și căile optimale de recuperare a bolnavilor de lipomatoză simetrică benignă cervicală”.

CheleNicolae. Teza de doctor în științe medicale „Optimizarea tratamentului complex al fracturilor de mandibulă”.

În ultimii douăzeci de ani la catedră au fost susținute 16 teze de doctor în științe medicale sub conducerea domnilor profesori D. Șcerbatiuc și V. Topalo:

1. **Șandru Serghei.** Teza de doctor în științe medicale „Anestezia și terapia intensivă în cadrul tratamentului chirurgical a pacienților cu lipomatoză benignă simetrică cervicală”.
2. **Hîțu Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale „Traumatismul etajului mijlociu al feței cu optimizarea diagnosticului și tratamentului fracturilor oaselor nazale”.
3. **Salah Curdi.** Teza de doctor în științe medicale „Фурункулы и карбункулы лица и шеи, иммунологические аспекты и эффективность иммуномодулирующей терапии в комплексном лечении”.
4. **RusuNatalia.** Teza de doctor în științe medicale „Căile contemporane de reglare a regenerării tegumentare în tratamentul plăgilor regiunii maxilo-faciale”.
5. **Sîrbu Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale „Osteosinteza mandibulei prin acces endooral”.

CheleNicolae. Teza de doctor în științe medicale „Optimizarea tratamentului complex al fracturilor de mandibulă / PHD „Optimization of complex treatment of mandibular fractures”

In the last twenty years at the department were held 16 theses of PHD under the leadership of professors D. Șcerbatiuc and V. Topalo:

1. **Șandru Serghei.** Teza de doctor în științe medicale „Anestezia și terapia intensivă în cadrul tratamentului chirurgical a pacienților cu lipomatoză benignă simetrică cervicală” / PHD „Anesthesia and intensive care in the framework of surgical treatment of patients with cervical symmetrical benign lipomatosis”
2. **Hîțu Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale „Traumatismul etajului mijlociu al feței cu optimizarea diagnosticului și tratamentului fracturilor oaselor nazale” / PHD „Trauma of the middle floor of the face with optimization of diagnosis and treatment of fractures of nasal bones”
3. **Salah Curdi.** Teza de doctor în științe medicale „Фурункулы и карбункулы лица и шеи, иммунологические аспекты и эффективность иммуномодулирующей терапии в комплексном лечении” / PHD „Boils and carbuncles of the face and neck, immunological aspects and effectiveness of immunomodulatory therapy in complex treatment”
4. **RusuNatalia.** Teza de doctor în științe medicale „Căile contemporane de reglare a regenerării tegumentare în tratamentul plăgilor regiunii maxilo-faciale” / PHD „Contemporary ways of regulating integumentary regeneration in the treatment of wounds of the maxillo-facial region”
5. **Sîrbu Dumitru.** Teza de doctor în științe medicale „Osteosinteza mandibulei prin acces endooral” / PHD „Osteosynthesis of the mandible by endooral access”
6. **Grigoriev Vladimir.** Teza de doctor în medicină „Argumentarea clinică a restaurărilor directe și indirecte în tratamentul anomaliilor de ocluzie clasa I Angle la adulți” / PHD „Clinical argumentation of direct and indirect restorations in the treatment of class I Angle occlusion anomalies in adults”
7. **Dobrovolschi Oleg.** Teza de doctor în științe medicale „Aspecte de chirurgie menajantă în implantologia orală” / PHD „Aspects of regenerative surgery in Oral Implantology”
8. **Zănoagă Oleg.** Teza de doctor în medicină „Hemoragiile postextractionale dentare” / PHD „Postextractional hemorrhages”
9. **Radzichevici Mihai.** Teza de doctor în științe medicale „Sporirea eficacității tratamentului chirurgical la pacienții cu osteomielită post-traumatică a mandibulei” / PHD „Increasing

6. **Grigoriev Vladimir.** Teza de doctor în medicină, „Argumentarea clinică a restaurărilor directe și indirecte în tratamentul anomaliilor de ocluzie clasa I Angle la adulți”.
7. **Dobrovolschi Oleg.** Teza de doctor în științe medicale, „Aspecte de chirurgie menajantă în implantologia orală”.
8. **Zănoagă Oleg.** Teza de doctor în medicină „Hemoragiile postextractionale dentare”.
9. **Radzichevici Mihai.** Teza de doctor în științe medicale „Sporirea eficacității tratamentului chirurgical la pacienții cu osteomieliță post-traumatică a mandibulei”.
10. **Gumeniuc Aurel.** Teza de doctor în medicină „Încărcarea funcțională precoce a implantelor dentare de stadiul I”.
11. **Lehtman Sofia.** Teza de doctor în științe medicale, „Optimizarea diagnosticării și tratamentului sialolithiazii”.
12. **Mostovei Andrei.** Teza de doctor în științe medicale „Evaluarea integrării implantelor dentare endosoase de stadiul doi instalate într-o ședință prin chirurgia fără lambou”.
13. **Procopenco Olga.** Teza de doctor în științe medicale „Fracturile complexului zigomatic și tratamentul lor”.

Sub conducerea domnului profesor V. Topalo au fost susținute două teze de doctor habilitat în științe medicale, și una la etapă de presusținere a domnului conferențiar D. Sirbu la tema: Instalarea implantelor la mandibulă cu deficit osos.

1. **2017 — Fahim Atamni.** Teza de doctor habilitat în științe medicale, „Implantarea dentară în sectoarele posterioare ale maxilei”.
2. **Chele Nicolae.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Metode minim invazive de instalare timpurie a implanturilor dentare endosoase”

Una din patologiile neurologice și maxilo-faciale este neurologia nervului trigemen foarte complicate și chinuitoare. Acestei teme a fost consacrată teza de doctor habilitat în științe medicale a conf. I. Munteanu, care a lămurit unele aspecte etio-patogenetice și de tratament ale acestei patologii. Terapia tisulară a fost una din metodele principale în tratamentul neurologiei trigemenului cu un procent satisfăcător de rezultate bune.

La momentul actual sub conducerea șefului de catedră N. Chele, a profesorului universitar D. Șcerbatiuc, conferențierilor universitari cu drept de abilitare se efectuează un șir de explorări științifice de prima necesitate în Chirurgia OMF așa ca: Procesele inflamatorii (conf. N. Rusu, M. Radzichevici, S. Levco, G. Motelica), Tratamentul chirurgical al defectelor și deformațiilor maxilo-faciale (I. Suharschi, I. Dabija, A. Ghițiu, R. Lupan), Patologia maxilo-facială și maladiile sistemului sanguin (O. Zănoagă), se efectuează un șir de explorări din aspectul implantologiei orale (S. Melnic, O. Cheptănar, A. Zgîcea, V. Oineagră, A. Migic, C. Voloc, S. Strijca).

the effectiveness of surgical treatment in patients with posttraumatic osteomyelitis of the mandible”

10. **Gumeniuc Aurel.** Teza de doctor în medicină „Încărcarea funcțională precoce a implantelor dentare de stadiul I” / PHD „Early functional loading of stage I Dental Implants”
11. **Lehtman Sofia.** Teza de doctor în științe medicale, „Optimizarea diagnosticării și tratamentului sialolithiazii” / PHD „Optimization of diagnosis and treatment of sialolithiasis”
12. **Mostovei Andrei.** Teza de doctor în științe medicale „Evaluarea integrării implantelor dentare endosoase de stadiul doi instalate într-o ședință prin chirurgia fără lambou” / PHD „Evaluation of the integration of endoosous stage two dental implants installed in one session through flapless surgery”
13. **Procopenco Olga.** Teza de doctor în științe medicale „Fracturile complexului zigomatic și tratamentul lor” / PHD „Fractures of the zygomatic complex and their treatment”.

Under the leadership of Professor V. Topalo, two habilitation thesis were supported, and one at the stage of presentation of Dr. D. Sirbu on the topic: Installation of implants in the jaw with deficient bone.

1. **2017 — Fahim Atamni.** Teza de doctor habilitat în științe medicale, „Implantarea dentară în sectoarele posterioare ale maxilei” / Habilitation thesis „Dental implantation in the posterior maxilla”
2. **Chele Nicolae.** Teza de doctor habilitat în științe medicale „Metode minim invazive de instalare timpurie a implanturilor dentare endosoase” / Habilitation thesis „ Minimally invasive methods of early installation of endoosous Dental Implants”.

One of the neurological and maxillofacial pathologies is the neuralgia of the trigeminal nerve which is very complicated and excruciating. This was the habilitation thesis of of PhD I. Munteanu, who clarified some etio-pathogenetic and treatment aspects of this pathology. Tissue therapy was one of the main methods in the treatment of trigeminal neurology with a satisfactory percentage of good results.

At the present time, under the leadership of the head of the department N. Chele, professor D. Șcerbatiuc, Empowered PhD's, are being performed a number of exploratory researches for topics as: inflammatory Processes (N. Rusu, M. Radzichevici, S. Levco, G. Motelica), surgical treatment of Maxillofacial defects and deformations (I. Suharschi, I. Dabija, A. Ghițiu, R. Lupan), Maxillofacial Pathology and diseases of the blood system (O. Zănoaga), a series of explorations from the aspect of Oral Implantology (S. Melnic, O. Cheptănar, A. Zgîcea, V. Oineagra, A. Migic, C. Voloc, S. Strijca).

In scientific research, in line with the already known investigations were widely used modern methods of exploration: radiographic (orthopanto-

În cercetările științifice, de rând cu investigațiile de deja cunoscutesunt folosite pe larg metode moderne de explorare: radiografice (ortopantomografia, tomografia computerizată), biochimice, imunologice etc. Cercetările sunt efectuate cu ajutorul utilajului și aparaturii bazelor clinice acolo unde este amplasată catedra. În mod real și util se folosește calculatorul.

Realizările științifice au fost valorificate la congresele naționale ale stomatologilor, conferințele naționale și internaționale în domeniul chirurgiei oro-maxilo-faciale din țară și din afară, congresele europene și mondiale de chirurgie oro-maxilo-facială, diverse conferințe științifico-practice și simpozioane. Metodele de profilaxie, diagnostic și tratament,

mography, computed tomography), biochemical, immunological, etc. the research is carried out using the equipment and apparatus of the clinical bases where the department is located. In the most useful way the computer technology is used.

Scientific achievements were capitalized at the national congresses of dentists, national and international conferences in the field of oro-maxillofacial surgery in the country and abroad, European and World Congresses of oro-maxillofacial surgery, various scientific-practical conferences and symposia. The methods of prophylaxis, diagnosis and treatment, developed by the department's staff, are implemented both in Moldova and abroad.

elaborate de către colaboratorii catedrei, sunt implementate atât în R. Moldova, cât și peste hotarele ei.

Activitatea științifică a catedrei colaborează cu diverse colective ale universităților de medicină din București, Iași, St. Petersburg, Institutul Central de Cercetări Științifice în Stomatologie din or. Moscova.

Colaboratorii catedrei, pe parcursul activității lor didactico-științifice au publicat peste 1000 de lucrări științifice dintre care 16 monografii, 2 manuale, 22 indicații metodice, 2 note de curs 35 brevete de invenții și mai mult de 350 certificate pentru propuneri de raționalizare.

Colaboratorii catedrei au prezentat rapoarte la diferite foruri științifice, care s-au desfășurat atât în Moldova, cât și peste hotare (România, Rusia, Ucraina, Belarus, Franța, Danemarca, Germania, SUA, Elveția, Grecia etc.).

Colaboratorii catedrei îmbină munca didactică cu cea științifică. Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la numeroase foruri naționale și internaționale. A participat la expoziții științifice internaționale, prezentând metode noi de diagnostic și tratament, elaborate, care au fost apreciate cu 6 Medalia de aur și 4 medalii de argint la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Medalia de argint la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Diplomă de excelență și Medalie de aur cu mențiune specială la Salonul Național de Invenții „ProInvent”, ediția a XII-a, Cluj-Napoca, România; două Medalii de aur la Expoziția Internațională de Invenții INOVA-2014, aflată la cea de-a 39 ediție și la Concursul pentru studenți „Plan de afaceri”, Osijek, Croația, (6-8 noiembrie, 2014); Premiul special pentru implementarea invenției în practică Expoziția Internațională de Invenții INOVA (2014), ediția XXXIX; Concursul topul inovațiilor, ediția a V-a, locul III, ș.a.

Colaboratorii catedrei în permanență se străduiesc să-și dezvolte cunoștințele profesionale, efectuând diferite stagieri atât în țară, cât și peste hotare. Participă activ la diferite conferințe științifice și congrese internaționale. Permanent se străduie să introducă în practică diferite metode moderne de tratament pacienților cu multiple afecțiuni stomatologice. Sunt membri titular al Asociației stomatologilor din Republica Moldova, Asociației Europene de Osteointegrare, Asociației stomatologilor a țărilor CSI și a Asociației Internațional Congres of Oral Implantology, Asociația Europeană de Chirurgie Cranio-Maxilo-Facială. Este conducător de doctorate din 2012.

Au loc legături de parteneriat cu caracter științific între facultățile de medicină din țările enumerate. Numai în ultimii 5 ani, au fost organizate două congrese republicane ale stomatologilor și conferințe republicane de chirurgie plastică și estetică. O colaborare de prim-rang în domeniu s-a desfășurat cu Departamentul chirurgie OMF din Constanza (Germania).

Pe lângă catedră, funcționează Cercul studentesc. Rapoartele studenților au fost menționate de mai

În activitatea științifică departamentul colaborează cu diverse colective ale universităților de medicină din București, Iași, St. Petersburg, Institutul Central de Cercetări Științifice în Stomatologie din or. Moscova.

Stafful departamentului, în timpul activității didactico-științifice, a publicat peste 1000 de lucrări științifice incluzând 16 monografii, 2 manuale, 22 indicații metodice, 2 note de curs 35 brevete de invenții și mai mult de 350 certificate pentru propuneri de raționalizare.

Colaboratorii departamentului au prezentat rapoarte la diferite foruri științifice, care s-au desfășurat atât în Moldova, cât și peste hotare (România, Rusia, Ucraina, Belarus, Franța, Danemarca, Germania, SUA, Elveția, Grecia etc.).

Colaboratorii departamentului îmbină munca didactică cu cea științifică. Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la numeroase foruri naționale și internaționale. A participat la expoziții științifice internaționale, prezentând metode noi de diagnostic și tratament, care au fost apreciate cu 6 Medalii de aur și 4 medalii de argint la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Medalia de argint la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Diplomă de excelență și Medalie de aur cu mențiune specială la Salonul Național de Invenții „ProInvent”, XII-a ediție, Cluj-Napoca, România; și două Medalii de aur la Expoziția Internațională de Invenții INOVA-2014, în anul al 39-lea și la Concursul pentru studenți „Business Plan”, Osijek, Croația, (6-8 Iulie, 2014); un premiu special pentru implementarea invenției în practică Expoziția Internațională de Invenții INOVA (2014), ediția XXXIX; Concursul topul inovațiilor, ediția a V-a, locul III, ș.a.

Colaboratorii departamentului în permanență se străduiesc să-și dezvolte cunoștințele profesionale, efectuând diferite stagieri atât în țară, cât și peste hotare. Participă activ la diferite conferințe științifice și congrese internaționale. Permanent se străduie să introducă în practică diferite metode moderne de tratament pacienților cu multiple afecțiuni stomatologice. Sunt membri titular al Asociației stomatologilor din Republica Moldova, Asociației Europene de Osteointegrare, Asociației stomatologilor a țărilor CSI și a Asociației Internațional Congres of Oral Implantology, Asociația Europeană de Chirurgie Cranio-Maxilo-Facială. Este conducător de doctorate din 2012.

Au loc legături de parteneriat cu caracter științific între facultățile de medicină din țările enumerate. Numai în ultimii 5 ani, au fost organizate două congrese republicane ale stomatologilor și conferințe republicane de chirurgie plastică și estetică. O colaborare de prim-rang în domeniu s-a desfășurat cu Departamentul chirurgie OMF din Constanza (Germania).

Pe lângă catedră, funcționează Cercul studentesc. Rapoartele studenților au fost menționate de mai

multe ori la conferințele științifice studențești universitare și din alte țări (Rusia, Polonia, Ucraina).

Activitatea științifică a catedrei se desfășoară în strânsă colaborare cu activitatea altor catedre ale Universității de Medicină și, în primul rând, cu catedrele de profil stomatologic: catedrele Stomatologice terapeutice, Protetică dentară, Stomatologie pediatrică. De asemenea, are loc colaborare cu catedrele disciplinelor teoretice fundamentale și de profil chirurgical.

Catedra organizează seminare cu chirurghi-stomatologi din oraș și republică, privind problemele dificile ale chirurgiei oro-maxilo-faciale.

Colaboratorii catedrei iau parte activă la atestarea medicilor stomatologi. Participă la emisiuni radiofonice și televizate în profilaxia maladiilor regiunii oro-maxilo-faciale.

Manuale:

1. Guțan A. et al. Stomatologia chirurgicală (volumul 1 și 2) 1990, 200 p.

Monografii:

1. Гуцан А.Э. Врожденные расщелины губы и неба., 1980. 142 с.4.
2. Гуцан А.Э. Уранопластика взаимоперекидными лоскутами., 1982. 100 с.5.
3. Топало В.М. Пигментные невусы лица., 1985. 100 с.6.
4. Гуцан А.Э. и соавт. Справочник челюстно-лицевых операций., 1990. 7. 291
5. Гуцан А.Э. и соавт. Челюстно-лицевые операции., 1997. 387 с.8.
6. RotaruA., SîrbuC., CîmpeanuR., MunteanuI., RotaruH. Implicații multidisciplinare îndurereaorală și cranio-facială., 2001, 647 p.
7. Щербатюк Д. И. Профилактика и лечение воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области. — Кишинев: ШТИИЦ, 1987.
8. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea I.
9. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea II.
10. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea III.
11. Гуцан А. Е., IU I. Bernadschi, P. D. Godoroja, D. Șcerbatiuc, G. P. Bernadscaia-Mihailic, I. F. Munteanu, V. A. Ouatu, T. V. Popovici, I. N. Iluța, E. I. Balan, V- F. Cojocari, E. M. Suslov. Spravocnic C-L-O. Кишинев: Cartea Moldovenească. 1990.
12. Гуцан А. Е., IU I. Bernadschi, P. D. Godoroja, D. G. Șcerbatiuc, G. P. Bernadscaia-Mihailic, I. F. Munteanu, V. A. Ouatu, T. V. Popovici, I. N. Iluța, E. I. Balan, V- F. Cojocari, E. M.

at university student scientific conferences and in other countries (Russia, Poland, Ukraine).

The scientific activity of the department is carried out in close collaboration with other departments of the University of Medicine and in the first place, with a specialized departments of dentistry: faculty therapeutic dentistry, prosthodontics, pediatric dentistry. Collaboration with the Departments of fundamental theoretical and surgical disciplines is also taking place.

The department organizes seminars with surgeons–dentists from the city and the Republic, on the difficult problems of oro–maxillofacial surgery.

The collaborators of the department take an active part in the certification of dental doctors. Participate in radio and television shows about the prophylaxis of diseases of the oro–maxillofacial region.

Manuals:

1. Guțan A. et al. Stomatologia chirurgicală (volumul 1 și 2) 1990, 200 p.

Monographs:

1. Гуцан А.Э. Врожденные расщелины губы и неба., 1980. 142 с.4.
2. Гуцан А.Э. Уранопластика взаимоперекидными лоскутами., 1982. 100 с.5.
3. Топало В.М. Пигментные невусы лица., 1985. 100 с.6.
4. Гуцан А.Э. и соавт. Справочник челюстно-лицевых операций., 1990. 7. 291
5. Гуцан А.Э. и соавт. Челюстно-лицевые операции., 1997. 387 с.8.
6. RotaruA., SîrbuC., CîmpeanuR., MunteanuI., RotaruH. Implicații multidisciplinare îndurereaorală și cranio-facială., 2001, 647 p.
7. Щербатюк Д. И. Профилактика и лечение воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области. — Кишинев: ШТИИЦ, 1987.
8. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea I.
9. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea II.
10. Guțan A., D. Șcerbatiuc, I. Munteanu, V. Ouatu, T. Popovici, I. Iluța, L. Istratii, S. Suslov. Chirurgia stamatologică. Chișinău. 1999. Par-tea III.
11. Гуцан А. Е., IU I. Bernadschi, P. D. Godoroja, D. Șcerbatiuc, G. P. Bernadscaia-Mihailic, I. F. Munteanu, V. A. Ouatu, T. V. Popovici, I. N. Iluța, E. I. Balan, V- F. Cojocari, E. M. Suslov. Spravocnic C-L-O. Кишинев: Cartea Moldovenească. 1990.
12. Гуцан А. Е., IU I. Bernadschi, P. D. Godoroja, D. G. Șcerbatiuc, G. P. Bernadscaia-Mihailic, I. F. Munteanu, V. A. Ouatu, T. V. Popovici, I. N. Iluța, E. I. Balan, V- F. Cojocari, E. M.

Suslov. Spravocnic C-L-O. Кишинев: Cartea Moldovenească.

13. Ghicavii V., Sârbu, D. Șcerbatiuc, N. Bacinschii Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice : ghid Chișinău, 2000.
14. Ghicavii V., Sârbu, D. Șcerbatiuc, N. Bacinschii Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice : ghid Ed. a 2-a revăz. și compl. — Chișinău, 2002.
15. Hițu D. „Traumatismul etajului mijlociu al feței” Chișinău, 2008. pag. 112
16. Atamni F. “Lateral sinus floor elevation state of the art”. Chișinău 2016.
17. Chele N. “Implantarea dentară imediată. Riscuri și beneficii”. Chișinău 2017.
18. Zănoagă O. „Chirurgia orală și tratamentul antitrombotic — incidente și riscuri”. Chișinău 2017.
19. Sirbu D. “Biomateriale în reconstrucția creștelor alveolare mandibulare în tratamentul implantar”. Chișinău 2018.

Suslov. Spravocnic C-L-O. Кишинев: Cartea Moldovenească.

13. Ghicavii V., Sârbu, D. Șcerbatiuc, N. Bacinschii Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice : ghid Chișinău, 2000.
14. Ghicavii V., Sârbu, D. Șcerbatiuc, N. Bacinschii Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice : ghid Ed. a 2-a revăz. și compl. — Chișinău, 2002.
15. Hițu D. „Traumatismul etajului mijlociu al feței” Chișinău, 2008. pag. 112
16. Atamni F. “Lateral sinus floor elevation state of the art”. Chișinău 2016.
17. Chele N. “Implantarea dentară imediată. Riscuri și beneficii”. Chișinău 2017.
18. Zănoagă O. „Chirurgia orală și tratamentul antitrombotic — incidente și riscuri”. Chișinău 2017.
19. Sirbu D. “Biomateriale în reconstrucția creștelor alveolare mandibulare în tratamentul implantar”. Chișinău 2018.